

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
végzése**

Az ügy száma: Pfv.II.20.414/2022/5.

A tanács tagjai: Nyíróné dr. Kiss Ildikó a tanács elnöke
dr. Kövesné dr. Kósa Zsuzsanna előadó bíró
dr. Hajdu Edit bíró

A kérelmező: kérelmező (cím1)

A kérelmező képviselője:

Spronz Ügyvédi Iroda (cím2, ügyintéző: dr. Spronz Júlia ügyvéd)

A kérelmezett: kérelmezett (cím3)

A kérelmezett képviselője:

Karkosák Ügyvédi Iroda (cím4 ügyintéző: dr. Karkosák Balázs ügyvéd)

A per tárgya: megelőző távoltartás elrendelése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

kérelmezett

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 50.Pkf.630.614/2022/5.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Pesti Központi Kerületi Bíróság 20.Pk.120.010/2022/8.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős végzést hatályon kívül helyezi, az elsőfokú bíróság végzését megváltoztatja és a kérelmező kérelmét elutasítja.

Kötelezi a kérelmezőt, hogy 15 napon belül fizessen meg a kérelmezett részére 127.000 (százhuszonhétezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A kérelmező és a kérelmezett (a továbbiakban: a felek) élettársi kapcsolatából 2016. február 20-án született a K. R. utónevű gyermekük (a továbbiakban: a gyermek). A felek

élettársi kapcsolatuk megszűnésekor külön lakásba költöztek, a gyermek a kérelmező gondozásában maradt. Viszonyuk elszámolási viták miatt feszült lett.

[2] A kérelmező 2022. január 19-én 7 óra 47 perckor bejelentést tett a rendőrségen. A felek a helyszínre érkező rendőröknek azt mondták, hogy veszekedtek, de tettlegességre nem került sor. A rendőrök megadták a szükséges jogi felvilágosítást, intézkedésük igazoltatásban merült ki, írásos dokumentum nem készült (B. Rendőrkapitányság).

[3] A kérelmezett a gyermeket a szülei lakására, míg a kérelmezőt a saját lakására vitte. Anyagi vitájuk rendezése érdekében azt kérte, hogy a kérelmező írásban tegyen egy általa meghatározott tartalmú nyilatkozatot. A kérelmező a kérelmezettel aznap még többször beszélt telefonon és sms üzeneteket is váltottak.

[4] A kérelmező 2022. január 20-án feljelentést tett a B. Rendőrkapitányság Bűnügyi Készenléti Osztályán nagyobb értékre elkövetett lopás büntettének megalapozott gyanúja miatt (... számú ügyirat). Előadása szerint a kérelmezett előző nap reggel megjelent a lakásában, ahol ordított, dulakodtak, a földre került, a telefonját elvette és 3-4 alkalommal megrugdosta. Nyolc napon belül gyógyuló felszíni sérülései keletkeztek, de a kikergetett rendőröknek csak dulakodásról számolt be. Ezután a kérelmezett a lakására vitte, ahol egy tartozást elismerő nyilatkozatot íratott alá vele. A kérelmező azt állította, hogy a kérelmezett nagyságrendileg 2.000.000 forintot elvitt a lakásából, és a telefonját nem adta vissza. A bántalmazás és a fenyegetés miatt magánindítványt terjesztett elő.

A kérelmező kérelme a kérelmezett ellenkérelme

[5] A kérelmező azt kérte, hogy a bíróság hatvan nap időtartamra rendelje el a kérelmezett távoltartását tőle, a gyermektől és a lakásától. Kérelme megalapozásaként a kérelmezettnek 2022. január 19-én a gyermek jelenlétében tanúsított fenyegető, őt bántalmazó magatartására hivatkozott.

[6] A kérelmezett a kérelem elutasítását kérte. Előadása szerint 2021 decemberében jutott a tudomására, hogy a kérelmező körülbelül 80.000.000 forintot elsikkasztott tőle és ezt a pénzügyi vitát szerette volna rendezni vele rendőrségi feljelentés nélkül. Nem vitatta, hogy feldúlt állapotban ment a kérelmezőhöz, a gyermek jelenlétében veszekedtek, de a kialakult dulakodás kölcsönös volt és mind a ketten a földre estek. Határozottan visszautasította, hogy a kérelmezőt megrúgta. A telefonját elvette, de így bizonyosodott meg a kérelmező külső kapcsolatáról.

Az első- és másodfokú határozat

[7] Az elsőfokú bíróság végzésével megelőző távoltartást rendelt el: kötelezte a kérelmezettet, hogy hatvan napig tartsa magát távol a kérelmezőtől, a gyermektől és a kérelmező életvitelszerű tartózkodására szolgáló ingatlantól.

[8] Döntését a hozzátartozók közötti erőszakról szóló 2009. évi LXXII. törvény (továbbiakban: Hktv.) 1. § (1) bekezdés a) és b) pontjára, továbbá a 16. § (2) bekezdésére alapította.

[9] Az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy az eljárásnak nem tárgya a felek közötti anyagi vita megítélése.

[10] A felek személyes előadása, a rendőrkapitányság által megküldött tanúvallomási jegyzőkönyv és a csatolt okiratok alapján megállapította, hogy a kérelmezett 2022. január 19-

én a gyermek jelenlétében fizikálisan bántalmazta a kérelmezőt. A kérelmezett elismerte, hogy feldúlt állapotban volt és a gyermek jelenlétében dulakodtak, de a kérelmező által állított rúgásra nem emlékezett. Az elsőfokú bíróság bizonyítottnak ítélte meg a fizikai bántalmazás tényét, ami megalapozottan kelthetett félelmet a kérelmezőben és a jelenlévő gyermekben. A távoltartás időtartamának meghatározásánál értékelte a fizikai bántalmazás tényét, a gyermek jelenlétét, továbbá a kérelmezett korábbi erőszakos magatartását.

[11] A kérelmezett fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság végzésével az elsőfokú bíróság végzését helybenhagyta.

[12] Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg a tényállást és az eljárás adatainak okszerű mérlegelésével helytálló, a jogszabályoknak is megfelelő döntést hozott, amellyel a másodfokú bíróság az indokokra is kiterjedően egyetértett. A fellebbezésre figyelemmel a másodfokú bíróság rámutatott: az eljárás adatai nem hagynak kétséget afelől, hogy a kérelmezett volt a hosszú órákon át tartó eseménysorozat irányítója, aki fizikai erőszakot sem nélkülöző agresszív magatartásával megbénította a kérelmező akaratát, a telefonját elvette, a gyermeket kiragadta a kérelmező környezetéből, a kérelmezőt a lakására vitte és ott az általa meghatározott tartalmú nyilatkozat megtételére bírta rá. Maga a kérelmezett jogi képviselője nyilatkozott úgy, hogy a kérelmezett kijelentette: „azt teszel, amit mondok”.

[13] Nem kimentési ok a bántalmazás jogkövetkezményei alól, ha a kérelmező megvalósította a kérelmezett által sérelmezett magatartást, ezért a döntéshozatalnál ennek nincs jelentősége. Nincs jelentősége a kérelmező esetleges egészségügyi problémáinak és annak sem, hogy a kérelmezett egyébként mennyire jó apa és milyen a gyermekkel a kapcsolata. A kérelem elbírálása szempontjából annak volt jelentősége, hogy a kérelmezett által megvalósított bántalmazó magatartás – amely célzottan ugyan nem a gyermek, hanem a kérelmezett ellen irányult – alkalmas volt-e arra, hogy egyúttal a gyermek testi, illetve lelki egészségét is súlyosan és közvetlenül veszélyeztesse.

[14] A felek az eljárásban lényegében egyező előadást tettek az eseményekről, így arról is, hogy a gyermek egészen addig részese volt az eseményeknek, amíg el nem vitték a kérelmezett szüleihez. Az elsőfokú bíróság ezért helytállóan foglalt állást abban, hogy a bántalmazás a gyermek tekintetében is megvalósult.

[15] A kérelmezett személyes előadása önmagában elegendő adatot szolgáltatott a kérelem megalapozottságához, ezért annak sem volt jelentősége, hogy a rendőrök észleltek-e a beavatkozásra okot adó körülményt, vagy nem.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[16] A jogerős végzés ellen a kérelmezett terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben annak az elsőfokú bíróság végzésére is kiterjedő hatályon kívül helyezését és a kérelem elutasítását kérte. A jogerős végzés jogszabálysértő voltát a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 279. § (1) bekezdése, valamint a Hktv. 1. § (1) bekezdés a) pontja és a 16. § (1) bekezdése megsértésére alapította.

[17] A következetes ítélkezési gyakorlat szerint a megelőző távoltartás elrendeléséhez nem elegendő a bántalmazás valószínűsítése, hanem az is szükséges, hogy az eset összes körülményéből megalapozottan lehessen következtetni a hozzátartozók közötti erőszak elkövetésére. Az eljáró bíróságok egyoldalúan és iratellenesen jutottak arra a megállapításra, hogy a kérelmezőt a megelőző távoltartás elrendelését megalapozó módon bántalmazta. Az általa elismert dulakodás kölcsönös volt, mindketten elestek és a földre kerültek. A kölcsönös dulakodás nem meríti ki a hozzátartozók közötti erőszak törvényben meghatározott fogalmát.

[18] Az eljárás bíróságok teljes mértékben valónak fogadták el a kérelmezett előadását, holott az okirati bizonyíték – a rendőrség tájékoztatása – ennek ellentmond. A helyszínre érkezett rendőröknek mindketten azt mondták, hogy veszekedtek, de tettelegességre nem került sor. A kérelmezőnek minden lehetősége megvolt arra, hogy a kikerített rendőröknek nyilatkozzon a bántalmazásról és a segítségüket kérje. Ezzel szemben csak a jelen bírósági eljárásban hivatkozott bántalmazásra. Nem életszerű az sem, hogy a kérelmező az események után közel egy héttel, az eljárást megindító kérelmében kéri a bíróság segítségét, amikor azonban a helyszínen voltak a rendőrök és közvetlen, azonnali védelmet biztosítottak volna számára, nem hivatkozott a bántalmazásra.

[19] A kérelmező sem vitatta, hogy miután távozott a lakásából, még hatszor beszéltek egymással telefonon. Nyilvánvaló, hogy ha a kérelmében állított rettegést megalapozó súlyos fizikai atrocitás megtörtént, akkor nem küld neki sms üzeneteket.

[20] Az eljárás bíróságok a kérelmező nyilatkozatát fogadták el a bántalmazás tényének alátámasztására, holott a szavahihetősége már korábban megdőlt. Ennek azért van kiemelt jelentősége az ügyben, mert az eljárás bíróságok a tényállást az ő előadására alapozták.

[21] Visszautalt az eljárásban előadott anyagi vitájukra, a kérelmező egészségi állapotára, a külső kapcsolatára.

A kérelmező nem terjesztett elő felülvizsgálati ellenkérelmet.

A Kúria döntése és jogi indokai

[22] A Kúria a jogerős végzést a felülvizsgálati kérelem keretei között bírálta felül [Pp. 423. § (1) bekezdés].

[23] A felülvizsgálati kérelem alapos.

[24] A törvény célja, hogy még azt megelőzően kezelje a családon belüli erőszak jelenségét, mielőtt súlyosabb helyzet, sokszor beláthatatlan következménnyel járó bűncselekmény bekövetkezne, ezáltal hatékony és megfelelő jogszabályi védelmet nyújtson az ártatlan áldozatoknak (Hktv. miniszteri indoklás általános rész). A Hktv. 1. §-a ezért egyrészt általánosságban meghatározza a bántalmazói magatartást, másrészt - együttes feltételként - előírja annak közvetlen és veszélyeztető jellegét. A cselekmény tehát akkor von maga után jogkövetkezményt, ha az eset összes körülményeiből, így különösen a bántalmazó és a bántalmazott által előadott tényekből, a magatartásukból és a viszonyukból, a hozzátartozók közötti erőszakra utaló jelekből megalapozottan lehet következtetni a hozzátartozók közötti erőszak elkövetésére [Hktv. 16. § (1) bekezdés].

[25] Az eljárás bíróságok a peradatokból egyezően jutottak arra következtetésre, hogy a Hktv. 1. §-ában körülírt cselekmény megvalósult. Ezt a felek által azonosan előadottakra alapították: a kérelmezett reggel váratlanul megjelent a kérelmező lakásán és a gyermek jelenlétében közöttük tettelegesséig fajuló vita alakult ki, majd a kérelmezett a kérelmezőt a lakásába vitte és egy tartozáselismerő magánokiratot íratott alá vele.

[26] A Kúria nem fogadta el ezt a jogkövetkeztetést.

[27] A korábban kifejtetteknek megfelelően a távoltartás elrendelésének két együttes feltétele van: a bántalmazói magatartás megvalósulása és annak közvetlen veszélyeztető jellege.

[28] A jogvita elbírálásánál abból a tényhelyzetből kell kiindulni, hogy a kérelmező a tettelegességet nem említette az általa kihívott rendőröknek, nem hivatkozott a kérelmét megalapozó cselekményre. A kérelmezőnek a rendőröknek tett nyilatkozatából csak arra a

következtetésre lehet jutni, hogy a kérelmező a kérelmezett magatartását közvetlenül az események után maga sem tekintette közvetlen és veszélyeztető magatartásnak. Ha pedig a megelőző távoltartás elrendelése együttes feltételei közül az egyik feltétel hiányzik, a kérelmet el kell utasítani.

[29] A Kúria a felülvizsgálati eljárásban kizárólag azt vizsgálhatja, hogy az eljáró bíróságok tettek-e iratellenes megállapítást, kirívóan okszerűtlenül értékelték-e a rendelkezésükre álló bizonyítékokat. A Kúria a bizonyítékok felülmérlegelésére, a tényállás megváltoztatására csak kivételesen és abban az esetben jogosult, ha a felülvizsgálni kért határozat iratellenes vagy kirívóan okszerűtlen, logikailag ellentmondó megállapításokat tartalmaz.

[30] Az eljáró bíróságok súlyosan okszerűtlenül mellőzték a kérelmező rendőrök előtt tett nyilatkozatát. Nem értékelték, hogy a kérelmezett magatartását maga a kérelmező sem értékelte közvetlen és veszélyeztető magatartásnak. Az eljáró bíróságok bizonyíték értékelése ezért egyoldalú, ebből következően kirívóan okszerűtlen, amelynek következményeként jogszabálysértően jutottak arra a jogkövetkeztetésre, hogy valószínűsített a Hktv. 16. § (1) bekezdésében foglalt kettős feltétel.

[31] A fentiek alapján a jogerős végzés anyagi és eljárásjogi jogszabályt sértett, ezért azt a Kúria hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróság végzését megváltoztatva a kérelmet elutasította [Pp. 424. § (3) bekezdés].

[32] A kérelmezett felülvizsgálati kérelme eredményre vezetett, ezért a Kúria a Pp. 405. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 83. § (1) bekezdése szerint kötelezte a kérelmezőt a kérelmezett 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontja alapján megállapított felülvizsgálati eljárási költségének a megtérítésére. A megbízási szerződésben meghatározott összegét a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységre tekintettel az IM rendelet 6. §-a alapján mérsékelte.

[33] Az eljárás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 57. § (1) bekezdés r) pontja alapján illetékmentes.

Budapest, 2022. május 17.

Nyíróné dr. Kiss Ildikó s.k. a tanács elnöke, dr. Kövesné dr. Kósa Zsuzsanna s.k. előadó bíró,
dr. Hajdu Edit s.k. bíró

A kiadmány hitelül: